
CHARACTERISTICS OF THE SCHOOL SUBJECT “TECHNOLOGY AND ENTREPRENEURSHIP” IN K-1 BULGARIAN SYSTEMS (PRIMARY SCHOOL) FOR THE IMPLEMENTATION OF INTEGRATIVE LINKS

Neli Dimitrova

Shumen University “Bishop Konstantin Preslavski” – Shumen, Bulgaria
dimitrova.nelly@gmail.com

Abstract: In the latter, changes in the name of the subjects and their contents have been made in each educational system. This is due to the rapidly changing global world. In addition, students, in order to be functionally literate and to adapt to the environment in which they live, requires the formation of knowledge and skills as a complete system with integrative links. Integrative learning leads to the learning content being integrated, integrally, globally, integrally, unified to form and preserve the integrity, integrity of the personality.

Based on this is structured the present work, which aims to analyze the learning content of the subject "Technology and Entrepreneurship" by determining what integrative links it realizes with the world around us.

To achieve the stated goal the following tasks are solved: 1) The normative documents related to the subject "Technology and entrepreneurship" are analyzed and 2) Development of a model of an integrative lesson between the subjects "Technology and Entrepreneurship" and "The World Environment".

The subject of the present study is the integrative relations, which are realized on the subject "Technologies and Entrepreneurship" and "The World of the World" in I class.

The subject of the study is the process of realization of integrative relations.

The hypothesis that is demonstrated in the present work is that if the technology and entrepreneurship learning process focuses on integrated links, learning will be more effective and will contribute to the formation of an overall view of students about the surrounding reality and its perception as a whole.

Keywords: school subject “Technology and entrepreneurship”; school subject „Environment world”; integrative links; integrative lesson.

ХАРАКТЕРИСТИКА НА УЧЕБНОТО СЪДЪРЖАНИЕ ПО „ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО“ В I КЛАС НА БЪЛГАРСКАТА ОБРАЗОВАТЕЛНА СИСТЕМА ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ИНТЕГРАТИВНИ ВРЪЗКИ*

Нели Димитрова

Шуменски университет „Епископ К. Преславски – България dimitrova.nelly@gmail.com

Резюме: През последните във всяка образователна система се направиха промени в наименованието на учебните предмети и в тяхното съдържание. Това се налага от бързо променящия се глобален свят. А учениците за да са функционално грамотни и да се адаптират към средата в която живеят се налага формиране на знания и умения като цялостна система с интегративни връзки. Интегративното обучение води до усвояване на учебното съдържание цялостно, неразделно, глобално, интегрално, обединително, за да формира и запази интегритетът, цялостността на личността.

Въз основа на това е структуриран и настоящия труд, чийто цел е да се анализира учебното съдържание по учебния предмет „Технологии и предприемачество“ като се определи какви интегративни връзки реализира с обкръжаващия ни свят.

За постигане на поставената цел се решава следните задачи: 1) Анализират се нормативните документи свързани с учебния предмет „Технологии и предприемачество“ и 2) Разработване на модел на интегративен урок между учебните предмети „Технологии и предприемачество“ и „Околен свят“.

Обект на настоящото изследване са интегративните връзки, които се реализират по учебния предмет „Технологии и предприемачество“ и „Околен свят“ в I клас.

Предмет на изследването е процеса на реализация на интегративни връзки.

Хипотезата, която се доказва с реализиране в настоящия труд е, че ако в учебния процес по „Технологии и предприемачество“ се наблегне на интегрираните връзки, то обучението ще бъде по-ефективно и ще допринесе за формиране на цялостна представа у учениците за заобикалящата ги действителност и възприемането ѝ като едно цяло.

Ключови думи: учебен предмет „Технологии и предприемачество“; учебен предмет „Околен свят“; интегративни връзки; интегративен урок.

ВЪВЕДЕНИЕ

В нашето забързано ежедневие при непрекъснатото лавинообразно нарастване на информация, формирането на цялостна представа за обкръжаващия свят у детето и мястото на човека в нея, не може да се осъществи без интегративно обучение. Затова човешката същност има интегрален характер, който налага необходимостта от нов подход към възпитанието на образованието на човека.

Ето защо в последните години се поставя задачата за формиране на цялостна представа за обкръжаващия свят и мястото на човека в нея. Един от пътищата за решаване на тази задача е интегрираното обучение.

Като се отчитат възрастовите особености на учениците при организиране на интегрирано обучение се дава възможност да се разкрива обкръжаващия свят с цялото му многообразие като се използват възможностите на знанията по всички учебни предмети.

Трябва да отбележим, че проблема за интегративните връзки не е нов проблем и неговото разглеждане е стояло във възгледите за процеса на диференциация и интеграция на научното знание в различните степени на обществено развитие.

Обучението трябва да бъде цялостно, неразделно, глобално, интегрално, обединително, за да формира и запази интегритетът, цялостността на личността.

Въз основа на това е структуриран и настоящия труд, чийто *цел* е да се анализира учебното съдържание по учебния предмет „Технологии и предприемачество“ като се определи какви интегративни връзки реализира с обкръжаващия ни свят.

За постигане на поставената цел се решава следните *задачи*:

1) Анализират се нормативните документи свързани с учебния предмет „Технологии и предприемачество“ и

2) Разработване на модел на интегративен урок между учебните предмети „Технологии и предприемачество“ и „Околен свят“.

Обект на настоящото изследване са интегративните връзки които се реализират по учебния предмет „Технологии и предприемачество“ и „Околен свят“ в I клас.

Предмет на изследването е процеса на реализация на интегративните връзки,

Хипотезата, която се доказва с реализиране в настоящия труд е, че ако в учебния процес по „Технологии и предприемачество“ се наблегне на интегрираните връзки, то обучението ще бъде по-ефективно и ще допринесе за формиране на цялостна представа у учениците за заобикалящата ги действителност и възприемането ѝ като едно цяло.

ИЗЛОЖЕНИЕ

С новите промени в българската образователна система през 2015 бе въведен нов закона за предучилищно и училищно образование [3]. Въз основа на него са промениха и учебните предмети изучавани в училище. Така от 2016 г. учебният предмет „Технологии и предприемачество“ заменя изучавания до момента, в основното образование учебен предмет „Домашен бит и техника“ – I – IV клас; ”Домашна техника и икономика” – V и VI клас и „Технологии” - VII – VIII клас.

Този учебен предмет е претърпял многобройни промени през годините не само в наименованието си, но и в своето съдържание. През години учебния предмет е бил с различно наименование – „Ръчен труд”, „Трудово политехническо обучение”; „Трудово обучение”; „Труд и творчество”, ”Труд и техника”, ”Домашен бит и техника”, „Домашна техника и икономика” и „Технологии”. Училището като институция има мисия, която да изпълни към подрастващото поколение, а именно да формира и възпитава адекватни знания, умения навици, компетентност и качества според актуалните обществено икономическите условия [2].

Преименуването на предмета е свързано с динамичното развитие на обществото в технологичен, социално-културен аспект, което дава своето отражение във всяка сфера на живота също и в образованието.

Според промените в образователната система учебния предмет „Технологии и предприемачество“ ще се изучава от I до IX клас. Учебните програми ще бъдат въведени поетапно като тяхното внедряване започва през учебната 2016-2017 г. Така през учебната 2016-2017 г. започва изучаването на новия учебен предмет „Технологии и предприемачество“ в I клас и V клас.

Промяната на образователния модел на технологично обучение, реализиращо се чрез учебния предмет „Технологии и предприемачество“ и разработването на нови методики е бавен процес, но

промените дават нови възгледи и възможности за обучение. Фокусът е насочен от културно-образователната област „Бит и технологии” към ключовата компетентност „Технологии и предприемачество”, тъй като в този учебен предмет заложените дейности и заниманията имат изключително значение за изграждането на отношение към труда, което е съществена предпоставка за формиране на личностни качества и отговорности в началния етап на образование. Трудът като вид дейност от значение, не само за оцеляването на индивида, но и за цялостния прогрес на обществото, както и за осигуряване на духовни и материални блага.

Основа в съдържанието на предмета остава отношението към труда, усвояване на умения за изпълняване на основни технологични операции при изработване на дадено изделие, формирането на представи за различни материали, опазване на околната среда, формиране на екологична съзнание и т.н.

„Технологии и предприемачество” като учебен предмет е част от ключовата компактност „Технологии и предприемчивост”, базирана на референтната рамкова програма на Европейския съюз за „Учене през целия живот”. Ключовите компетенции за учене през целия живот представляват комбинация от знания, умения и нагласи, от решаващо значение за развитието на човека, социалното включване, конкурентноспособността и пригодността за трудова заетост. Те увеличават възможностите за избор, повишават адаптивността към променящите се условия на живот и работа, правят хората социални, мобилни, конкурентноспособни и мотивирани. В този смисъл се променя не само името на предмета, но и образователния възглед – възпитание в дух на предприемачество.

„Предприемачество” е икономическа категория, което в училище се разглежда в неговите проекции в контекста на възпитаването на качествата инициативност, предприемчивост, отговорност и възпитаването на находчивост. Целта е провокиране на активността и дейността на учениците, като им се предоставя възможност и условия за избор на индивидуална проява на творчество.

В образователния процес по „Технологии и предприемачество”, централно място заемат технологичната грамотност и предприемаческите умения, които насочват мисленето на учениците в търсене на отговорите: „зная какво”, „зная къде” и „зная как”. Основните опорни точки за овладяване на учебното съдържание са интеракциите: „има идея”, „да мислим заедно”, „да правим заедно” [кн].

Обучението по технологии и предприемачество изисква специфични подходи и методи, базирани върху дейности за решаване на проблеми в екип, за развитие на личността на ученика и готовността му да работи и живее в условията на пазарна икономика.

При приложението на методите за обучение се поставя акцент върху концепцията за *преподаване и учене ориентирани към действие*.

Учебния предмет „Технологии и предприемачество” в I клас включва широко разнообразие от теми и дейности, чрез които на практическа основа се усвояват базисните технологични знания, умения и отношения, свързани с технологичната и икономическата грамотност на учениците като съществен елемент на тяхната обща култура. В процеса на практическа дейност се възпитават личностно значимите качества инициативност, предприемчивост и отговорност и се акцентира върху позитивно отношение към труда, към съвременната техника и технологиите. Инициативността и предприемчивостта се разглеждат като следствие от осигуряването в обучението практико-действени условия за избор на активност - самостоятелно вземане на решение и поемане на отговорност за извършваната учебно-трудова дейност от всеки първокласник. Чрез комплекса от технологични знания и умения, обвързани с практиката на хората и житейския опит на учениците, постепенно се изграждат съвременните ключови компетентности, определени с Европейската референтна рамка.

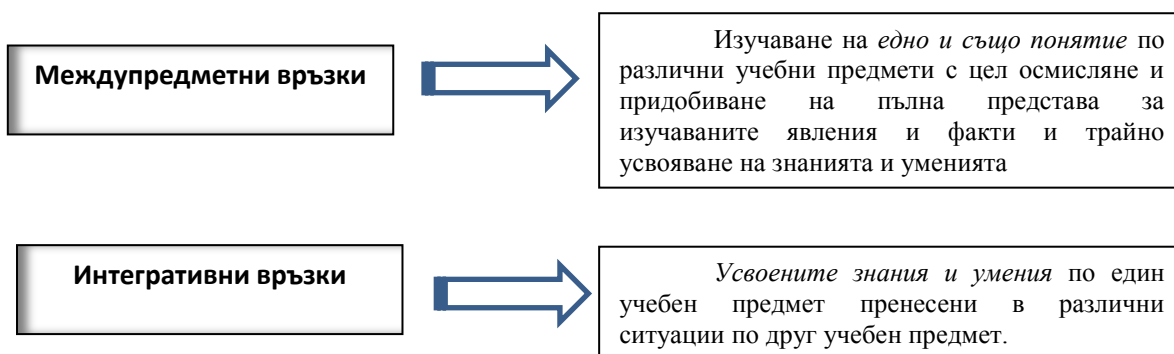
Спецификата на учебния предмет извежда на преден план темите, свързани с конструиране и моделиране, изработване на модели и изделия по инструкции, образец и собствена идея от познати материали. В същото време, тези дейности се разглеждат като среда за изява на гражданските умения, за формиране на умения за работата в група, за възпитаване в предприемачески дух и устойчиво развитие.

Темите се реализират в зависимост от конкретните условия, като се отчитат и актуалността на тематиката, сезонният принцип, дидактическата целесъобразност и индивидуалните възможности, интереси и предпочитания на първокласниците. Очакваните резултати от обучението се постигат на практико-действена основа с опора на сетивния опит и с приоритет на практическо значимото знание. Във всеки урок се предвижда изработване на изделие или практически упражнения, свързани с овладяване на работа с инструменти и технологии за измерване, очертаване и обработване. Постигането на очакваните резултати от обучението може да се осъществи и чрез дейности извън класните стаи - излети сред природата, дейности, свързани с благородни каузи, за опазване на природната среда, учебни екскурзии, съвместни дейности с родители, проектно-базирано обучение.

Новите понятия се въвеждат на практическа основа и осигуряват начално ниво на технологичната и икономическа грамотност като основа за изграждане на предприемаческа култура.

Учебната програма предоставя свобода при подбора на методи и средства за постигане на очакваните резултати и при конкретизирането на урочните теми. Тя може да се реализира в проекти, проучвания, в опитно-изследователска работа в и извън класната стая, сред природата, на посещение на работно място и други.

Важен акцент на образователния процес са интегративните връзки. В педагогическата литература много често се отъждествяват с междупредметните връзки, но в действителност има разлика между тях (фигура 1)

Фиг. 1 Определяне на понятията „междупредметни връзки“ и „интегративни връзки“

„Интеграцията в обучението се разглежда и като проблемно ориентирана познавателна дейност, и като преход от теория към практика, и като продуктивно мислене, и като подчиняване на предметното съдържание на интелектуалните умения“ [1].

Интеграция – това не е просто съвкупност от различни области на познанието в едно цяло, а система от знания и умения на различни области на науката, които водят до количествени и качествени изменения в представите и разбиранията на учениците за заобикалящата ги действителност. От дълго време в педагогическата литература се говори за интердисциплинарни (междупредметни) връзки, които всъщност представляват интеграцията в учебния процес. В съвременните условия на обучение тя обаче може да бъде разглеждана като синтезиране или обединяване на учебното съдържание [5].

В учебния предмет „Технологии и предприемачество“ в I клас се реализират интегративни връзки със всички изучавани предмети, но най-силен е акцента с учебния предмет „Околен свят“.

МОДЕЛ НА ИНТЕГРИРАН УРОК ПО „ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО“ И „ОКОЛЕН СВЯТ“ – I КЛАС [5].

Тема на урока: Билки и природни материали. Торбичка за билки

Основна идея: Предложената примерна методическа разработка на урока е предназначена за учебния предмет „Технологии и предприемачество“ в I клас. Предназначението на този урок е учениците да получат една по-пълна представа за различните видове растения в природата, заложен в учебното съдържание по два различни учебни предмета – Технологии и предприемачество в обобщена тема „Грижи за цветя и билки“ и Околен свят в обобщена тема „Природата в родния край“ [4]. Осъществява се интегриране по отношение на ядра на учебно съдържание и по обобщени теми. Интеграцията на знания съдейства за постепенното изграждане на цялостна представа за обкръжаващата среда. Осигурява се възможност за формиране на знания за природата и умения за общуване с природата, съдейства се за изграждане на екологично поведение в природата. В часовете по Технологии и предприемачество се създават условия за изработване на предмети и така се осигуряват условия малките ученици да видят приложението на знанията в практиката. Обогатява се мирогледът на учениците и отношението към природата. Структурата му се различава със съчетаването на логически свързани знания по двата учебни предмета за усвояване на

следните понятия с интегриран характер: растения, части на растението, видове растения: тревисти, храсти, дървета, билки, бране, съхраняване, опазване на природната среда.

МЕТОДИЧЕСКА РАЗРАБОТКА НА УРОК

I. Учебен предмет: Технологии и предприемачество

II. Обобщена тема: Грижи за цветя и билки

III. Тема на урока: Билки и природни материали. Торбичка за билки

IV. Цели на урока:

Технологии и предприемачество	Околен свят
<i>Образователни:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Формиране на знания за видовете билки и използването им във фармацевтиката. Знания за събирането и съхранението на билките. 	<ul style="list-style-type: none"> Да се формират у учениците знания за частите на растението. Да се научат да описват промените, които настъпват с растенията през сезоните. Да получат знания за популярни растителни видове.
<i>Възпитателни:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Възпитаване на правилно отношение и поведение при бране на билки и събиране на природни материали. Формиране на умения за съединяване на елементи от текстил чрез шиене. Умения за опазване на околната среда. 	<ul style="list-style-type: none"> Изграждане на елементарни умения за събиране на билки. Формиране на умение за положително отношение и поведение към природата.
<i>Развиващи:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Усъвършенстване на уменията за конструиране и моделиране. 	<ul style="list-style-type: none"> Формиране на умение да описват растенията.
<i>Интегрирани:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Да получат знания съобразно възрастовите особености за: растенията, билките, използването на билките, положително отношение към природата. 	

V. Очаквани резултати

Технологии и предприемачество	Околен свят
<ul style="list-style-type: none"> Разпознава различни материали, от които са изработени изделията. Разбира и изпълнява инструкции за работа. Свързва неподвижно два елемента, модула. Познава грижите за някои цветя и билки. Правилно събира и съхранява билки. 	<ul style="list-style-type: none"> Да разпознават органите на растенията. Да назовават представители от растителния свят типични за България. Да имат елементарни екологични знания и поведение.

VI. Тип на урока: Комбиниран.

VII. Общи форми за организация на обучението:

- Фронтална* – използва се в хода на урока.
- Индивидуална* – при реализиране на самостоятелната работа на учениците.

VIII. Дидактически принципи:

- Съзнателност и активност* – чрез правилна мотивировка на темата и подходящо изложение на учебното съдържание се предизвиква и задържа интересът на учениците.
- Нагледност* – определената учебна информация да бъде поднесена чрез наблюдение – посредствена чрез презентация.
- Достъпност* – информацията да е поднесена в достъпен вид.

IX. Дидактически методи:

- Обяснение* – използва се при излагане новото учебно съдържание за: устройството на растенията и групите растения; билки.
- Беседа* – използва се в уводната, в основната и в заключителната част на урока.

- *Наблюдение* – таблица с различни билки.
- *Самостоятелна работа* – изработване на торбичка от текстил.
- *Демонстрация* на последователността на операциите при изработване на торбичката.
- *Инструктаж* – начален преди започване на практическата работа, текущ по време на реализиране на практическата работа и заключителен в края на часа.

X. Вътрешнопредметни връзки:

1.Предшестващи:

- Реализирани знания от предходната тема – грижи за цветя.

2.Перспективни:

- Формиране на знания и умения за растенията в бита и природата и тяхното отглеждане.

XI. Междупредметни връзки: Околен свят.

XII. Предварителна подготовка:

1. На учителя:

• Разработване и представяне на учебното съдържание в достъпна форма – методическа разработка на урока.

- Табло с частите на растенията.
- Изработване на образец.
- Технологично табло.
- Мултимедийна презентация с различни растения и билки.

2. На ученика:

- Необходими материали и инструменти: текстилно парче 25/10 см, игла, конец, ножица.

XIII. Дидактически средства: снимки, табло, презентация и образец.

XIV. Място на провеждане: Учебен кабинет.

ХОД НА УРОКА

<i>Основни структурни компоненти на урока</i>	<i>Съдържание и дейност</i>	<i>Материално-техническо осигуряване и дидактически средства</i>	<i>Дидактически методи и принципи</i>	<i>Интегрирани понятия</i>
I. Уводна част				
Проверка присъствието и готовността на учениците	Поздрав на класа и проверка за отсъстващи ученици. Проверка на ученическата готовност за работа: подготовка на средствата, материалите и инструментите за работа.	Дневник на класа, кабинет	Беседа	
Създаване на позитивна, емоционална и познавателна нагласа	Пред всеки от вас има листче, на което е нарисувано едно дърво. Срещу всяка от частите има празно кръгче. Отдолу са написани частите на растението и пред тях има номер. Вие трябва да поставите в кръгчето правилния номер, който съответства на частта на растението. <i>(Проверка с табло на дъската)</i> = Нека повторим кои са частите на растението. <i>//корен, стъбло, лист, цвят, плод, семе//</i> = Кои са условията, необходими за живота на растенията? <i>//вода, светлина, топлина, хранителни вещества//</i> = За какво се използват растенията от човека? <i>//за храна, за производство на дрехи, за производство на козметика, за украса и др.//</i> Сега ще ви прочета едно стихотворение и след	Листи за самостоятелна работа Табло за проверка – с частите на растението	Самостоятелна работа Беседа	Растение Дърво Частите на растението: корен, стъбло, лист, цвят, плод, семе

	<p>това ще ми отговорите за какво още се използват растенията от човека. <i>«Разцъфтялата полянка блесна, затрептя като дъга небесна. Сведе стръкче лайка златоцвета: - Чай лечебен давам на децата! - Имам лек и аз !- равнецът смигна и чадърче беличко повдигна. - Откъсни и мен, добро другарче - рече лековитото глухарче.... Пълних, пълних своята престилка, здраве носи всяка горска билка! Йордан Друмников</i></p>		Беседа	Условия за живот
<p>Проверка на знанията, получени до момента</p>	<p>=За какво още се използват растенията? //за лечение, когато хората са болни// =Как се наричат ратенията, които се използват за лечение? //билки//</p> <p>Сега щом ни заболи глава, зачерви ни се гърлото, отиваме на лекар и след това купуваме лекарства и се лекуваме с тях. Но в миналото не е било така. Преди много хилядолетия за аптека на хората е служела природата. Хората са откривали една след друга билките, с които са лекували болестите, от които страдат. Опитът от лечението с билки се предавал от поколение на поколение. Затова народът казва: „За всяка болка има билка”. Днес лекарствата се произвеждат в заводи, но много от тях се приготвят от билки. Затова в нашата страна всяка година се събират тонове билки.</p> <p>От събраните билки, както разбрахте от стихотворението, се приготвя лечебен чай. Всички прием чай от лайка мащерка, риган, мента, кантарион, сок от бъз, ядем мармалад от шипки.</p>		<p>Беседа</p> <p>Съзнателност и активност</p>	Билки
II. Основна част				
<p>Въвеждане в новата тема</p> <p>Поставяне на темата на урока</p> <p>Мотивиране на учениците</p>	<p>Този час ще разгледаме билките, ще се запознаем с някои от тях, за да научим повече как да ги използваме и опазваме.</p> <p>Нека да погледнем на екрана таблицата, на която са показани различни билки, и да видим за какво се използват.</p> <p>„Билки и природни материали” (лайка, мащерка, кантарион, бъз, мента, лавандула)</p> <p>Отворете учебника и избройте растенията, показани на картината. = Защо отнасяме тези растения към групата на билките? //защото се използват за лечение// Нека си припомним описанието на билките, за да можем лесно да ги разпознаваме в природата и да знаем как да ги използваме. <i>(Последователно по алгоритъма правят описание на билките: шипка, липа, лайка, жълт</i></p>	<p>Презентация</p> <p>Работа с учебника</p> <p>Описание на растенията по алгоритъма за разглеждане на растенията</p>	<p>Наблюдение</p> <p>Обяснение</p>	

	<p><i>кантарион и др.)</i></p> <p>= За какво друго се използват билките? = От кои билки се прави чай и мармалад? = Да видим как правилно се събират билки, за да не вредим и опазваме природата.</p> <p>При брането на билки се спазват следните изисквания:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Берат се здрави растения; • Билките се берат, когато са сухи и в слънчево време; • Берат се от места, които не са замърсени; • Билките не се изскубват с корените. • Не се късат растения, които са защитени. <p>При сушенето на билки се спазват следните правила:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Преди сушенето билките не се мият. • Сушат се върху плат или хартия, която не е шампована. • Сушат се на сухо и проветриво място. <p><i>(Показват се различни технологии за сушене на билки и съхраняване.)</i></p> <p>Чуйте внимателно стихотворението „Вървете билкари” и след това ще отговорите в какво билкарите събират билките?</p> <p><i>Билкари! Пролетта ви кани да идете в поле и лес, да събирате в торби тъкани жълтурче, тънкоцвят и слез, равнец, пелин и комунига, тинтява, зимзелен и блян... Пътечки вити, тънковити ви канят в къра по роса, където билки лековити таят целебни чудеса. О, те са много. Те са разни. Дирете ги по дол и рът. Торбите ви да тръгнат празни, а пълни да се приберат. От коренче, листец и цвете вълшебник учен ще свари незнаен цяр над церовете- недъг и болка да цери. Вървете. Пролетта ви кани в усойни, слънчеви места - да сложите в торби тъкани и здравето и радостта!</i></p> <p>= В какво събират билкарите билки? /в торби/ Този час заедно с вас ще изработим торбичка, с</p>	<p>Учебник</p> <p>Презентация</p>	<p>Беседа</p> <p>Наблюдение</p> <p>Обяснение</p>	
--	---	-----------------------------------	--	--

		която можем да отидем да събираме билки.		
III. Самостоятелна работа на учениците				
Поставяне на задача	Учениците изработват торбичка от текстил. Показва се готовият образец и се прави анализ: От какъв материал е изработена тази торбичка? - <i>//текстил//</i> От колко части се състои? - <i>//торбичка и връвчица//</i> Какви материали и инструменти ще са ни нужни за изработването на изделието? <i>//Текстил, игла и конец, ножица//</i>	Образец	Съзнателност, активност, достъпност	
Технология на изработването	<i>(Показване последователността на операциите)</i> Разгледайте картинките и приложението в учебника и кажете какво трябва да направим първо? А след това? <i>Учениците посочват последователността на операциите.</i>	Технологично табло	Беседа Обяснение Беседа	
Изисквания за техника на безопасност	Ще са ви нужни игла и конец за шиенето. Погледнете как се вдява конецът: Вдява се иглата с конец дълъг 55-60 см. Отрязаният край се изглажда и изтънява и леко усуква с палеца и показалеца на лявата ръка. Така приготвеният конец се хваща с палеца и показалеца на дясната ръка, а с лявата се държи иглата на височината на погледа с ухото нагоре, обърнато към конца. Върхът на конца влиза в ухото и се издърпва късият край. Зашиваме единия край на торбичката, като в края правим здрав възел. Следва зашиване и на другия край, като не забравяме възела. Изрязваме с ножичка ненужните конци. Обръщаме торбичката от другата страна. Изработваме връв от по-дебел конец (не за шиене, може здрав или за плетене). Нужни са ни два края. Завързваме ги от едната страна, а другите два края започваме да засукваме по този начин. <i>(Учителят показва на табло и демонстрира).</i> След като направим връвчицата с необходимата дължина, е нужно да завържем двата края на възел. С тази връвчица ще затворим торбичката. По този начин билките ще запазят своя аромат.	Табло	Демонстрация Начален инструктаж Демонстрация Обяснение Демонстрация	
	Преди да започнете работа, искам да припомним правилата за безопасност: 1. Работете внимателно с ножицата! Не я размахвайте и не я оставяйте отворена на масата, за да не нараните себе си и близкостоящия съученик! 2. Бъдете внимателни, не си пречете! 3. Помагайте си взаимно и уважавайте труда на съученика си! 4. Работете чисто, така поддържайте и работното		Инструктаж Самостоятелна работа	

	си място!			
IV. Заключителна част				
Анализ, обсъжда не и оценка на резултатите	В края на часа се прави изложба. Казват се грешките (ако има такива). По преценка на учителя на най-добре справилите се ученици се поставят оценки.	Дневника на класа	Беседа Обяснение	

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предметната система в началното училище предлага едностранно разглеждане и усвояване на знания от една или друга област, без да се търсят възможности за осъществяване връзка между тях. В същото време началният етап на основната образователна степен е особено важен като първо стъпало, на което да се осъществи междупредметна интеграция на знания с цел получаване на цялостна представа за обкръжаващия свят и в следващите степени на обучение да се издигне на по-високо ниво.

Най-често интеграцията се определя като процес за формиране на цялостна представа за даден обект или явление. Определят се отделните елементи, като се търси общото между тях. Затова е необходимо да се посочат някои възможности за реализиране на междупредметни връзки в началния етап на основната образователна степен и да се характеризира основата за интеграция на учебните предмети, даващи знания за обкръжаващата ни действителност.

Интеграцията на в учебния процес по учебния предмет „Технологии и предприемачество“ е възможна на ниво знания и на ниво практически умения като съдейства за цялостно формиране на личността.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Андреев, М. Интегративни тенденции в обучението. Народна просвета, С., 1986.
- [2] Димитрова, Н., Педагогика на технологичната подготовка, Издателство „Фабер”. Шумен 2009 г. ISBN 978-954-400-210-7
- [3] МОН, Учебна програма по „Технологии и предприемачество” – I клас, 2016
- [4] МОН, Учебна програма по „Околен свят” – I клас, 2016
- [5] Цанкова, М., Н. Димитрова, Интеграция при методическата подготовка на бъдещи учители (методическо ръководство) Издателство „Фабер”. Шумен 2009 г. ISBN 978-954-400-211-4
- [6] Klein, J. A Platform for a Shared Discourse of Interdisciplinary Education. – Journal of Social Science Education, vol.5, n.2, September, 2006.
- [7] Rube Bloom Rule Education Integration Published in Intersect vol. 17, no. 5 (June 2002) Featured Paper for September 2002 <www.childprotection.org.ph>